

Zoeken en vinden.

<https://hdl.handle.net/1874/356305>

200.

16

ZOEKEN EN VINDEN.

Zoeken en vinden, — dat was wel een onderwerp waarover men vele en lange preken kon houden en dan zou men nog niet ten einde komen; want hierin bestaat toch eigenlijk het leven van den mensch, en het komt alles hierop neder, *wat* een mensch zoekt en *hoe* hij zoekt. En wie zou dan nog in staat zijn uit zijne eigene levensgeschiedenis die veelvuldige en wonderbare ervaringen te schetsen, die hij bij al zijn zoeken in deze wereld gemaakt heeft? Nu is het een zoeken en toch geen vinden; dan een niet zoeken en toch vinden; dan weder een zeer ernstig zoeken en een zeer zalig vinden. Wie heeft dit ook niet reeds ervaren!

Welligt zal het menigcen gegaan zijn als den schrijver dezer bladen, dat hij juist het beste wat hij gevonden heeft niet aan zijn eigen zoeken is verschuldigd, maar aan het getrouw zoeken van

[131]

eenen gansch anderen, van Hem waarvan Lucas XIX: 10 geschreven staat: „Hij is gekomen om te zoeken en zalig te maken wat verloren is,” want „Zoo zegt de Heere Heere: Zie ik zal naar mijne schapen vragen en zal ze opzoeken.” Ezech. XXXIV: 11. En dan gaat het gewoonlijk op deze wijze dat de getrouwe herder de begeerte tot zoeken opwekt in het hart van den verloren en verdwaalden mensch, en die begeerte wordt gedurig al sterker en sterker en houdt niet op voor dat de zoekende en de gezochte elkander gevonden hebben. Het is gelijk de magneetnaald en het stukje ijzer, wanneer het eene in de nabijheid van het andere komt, zoo outstaat een wederkeerig aantrekken, totdat het eene vast en onverbrekkelijk aan het andere hangt. Van zulk een zoeken op allerlei wijs zal dit stukje nu spreken, of misschien daardoor, onder Gods zegen, ook in menig hart eene sterke begeerte tot zoeken gewekt worde — waaraan een zalig vinden beloofd is.

1. DE BIJBEL EN DE KLOMPEN.

Het naburig *Frankrijk* wordt zeker sedert meer dan 30. jaren door honderde Colporteurs doorkruist, die aan zaaiers gelijk het zaad des Goddelijken

woords over het gausche lands uitstrooijen. Door hunne hand zijn wel bijna drie millioen Bijbels en Nieuwe Testamenten onder de bevolking verspreid geworden en hoe heftig de Roomsche priesters ook tegen dit gezegende werk prediken, zoo gaat het toch onder Gods bescherming nog heden zijn gang.

Nu geschiedde het in het vorige jaar dat een dezer getrouwe en ijverige mannen op zekeren dag moede en mat in een Roomsch dorp aankwam, dat hij zelf nooit te voren bezocht had, maar waar echter anderhalf jaar te voren een Colporteur geweest was. Eer hij nu de woningen en de hutten van het dorp ging bezoeken, zette hij zich neder op een bank voor de herberg en gebruikte aldaar een kleine verversching. Regt tegen over deze herberg waren juist twee mannen bezig om op een wagen allerlei huisraad te laden. Eensklaps kwam een oude vrouw haastig uit het huis toelopen. Zij was de eigenares van deze meubels, en zij wendde zich in groote drift tot de beide mannen, die met het laden bezig waren en verzocht hen dringend dat zij toch niet voort zouden gaan daar zij iets vermiste. Terwijl zij heen en weder liep, riep zij gedurig uit: „O mijn Bijbel en mijn klompen! O mijn Bijbel en mijn klompen! Ik vind ze nergens en toch moeten

„ zij er zijn. Gaat toch niet voort eer zij gevon-
„ den zijn.”

Deze zonderlinge zamenvoeging van den Bijbel en de klompen, en dat de vrouw aan beide voorwerpen eene gelijke waarde scheen te hechten, maakte op onze vriend den Colporteur eenen eigenaardigen indruk, te meer daar hij de zaak volstrekt niet rijmen kon. Onderwijl ging de vrouw op even bezorgden toon voort, met te zoeken en eindelijk kwam zij er toe om de beide mannen te verzoeken om den wagen te ontladen, om de beide artikelen op te sporen die in de oogen der vrouw meer waardig schenen dan al de overige meubels te zamen. Terwijl nu het eene stuk na het andere werd afgeladen, kon de Colporteur, wien het natuurlijk zeer veel belang had ingeboezemd, dat hij den Bijbel had hooren noemen, zich niet meer stilhouden. Hij ging heen, zocht het ongeduld en de drift van de goede vrouw te bedaren, en vroeg toen, hoe het kwam, dat zij aan ieder der gezochte voorwerpen, zulk een groote en naar het scheen gelijke waarde hechte.

„ Hoe dit komt?” riep zij uit, „ dat wil ik u
„ terstond zeggen. Zonder deze beide dingen kan
„ ik niets doen. De Bijbel, — ik stel mij voor
„ dat gij daarvan niets verstaat, mijn vriend! —
„ de Bijbel is het voedsel voor mijne ziel. Hij

„bevat het brood des levens.” Daarop ging zij voort, op hare wijze den Colporteur voor de zaak des Evangelies te winnen, terwijl zij uit verscheidene plaatsen der Schrift hem zocht te bewijzen dat, wanneer wij zalig wilden worden, wij ons noodzakelijk eenen Bijbel moesten aanschaffen. „Zijt gij eene Protestantsche?” vroeg de Colporteur. „Eene Protestantsche! volstrekt „niet,” riep de vrouw, bijna boos, „ik ben „Bijbelsch, mijn geloof komt uit den Bijbel, „mijne Godsdienst is uit den Bijbel. Ik weet „niet wie die Protestanten zijn. Buitendien heeft „men mij gezegd: het zijn lieden die niet aan „JESUS CHRISTUS gelooven.” —

Het bleek den Colporteur nu zeer duidelijk, dat hij eene Bijbel-Christin voor zich had, maar hoe de klompen hiermede in betrekking stonden, dit kon hij volstrekt niet begrijpen. Daarom vroeg hij verder: „Maar uwe klompen wat hebben die „hiermede toch te doen?”

„Mijne klompen?” riep de vrouw, „wel zonder „deze kan ik niet naar onze bijeenkomsten gaan! „Hoe kon ik zonder deze langs onze slechte „wegen komen in onze bijeenkomsten in het „naburige dorp? Daar komen wij met ons vie- „ren of vijven, of ook wel meer te zamen. „Dan lezen wij den Bijbel met elkander en

„ spreken over hetgeen een ieder het gewigtigst
 „ is voorgekomen. Ik kan u wel zeggen, dat
 „ ik nimmer ben te huis gekomen, zonder dat ik
 „ ten minste iets in den Bijbel heb leeren ver-
 „ staan. Dan bidden wij. O! deze heerlijke
 „ bijeenkomsten. Geen van ons kan te huis blij-
 „ ven, wanneer zij plaats hebben. Maar zonder
 „ klompen is het niet mogelijk daar heen te
 „ gaan en als iemand zoo arm is als ik, kan
 „ men deze niet alle dag koopen.”

Naauwelijks had zij dit gezegd, toen een der mannen de laden eener latafel openschuivende, vrolijk uitriep: „ Daar is de Bijbel!” en daarna haalde hij er een ander pak uit, dat in een groot stuk linnen gewikkeld was, en riep uit: „ Hier „ zijn ook uwe klompen.” Nu was de vrouw te vreden. De Colporteur echter, die gedurig meer belang in de Bijbel-Christin stelde, stak zelf de handen uit om de zaken weder op te pakken en vergezelde toen de vrouw een eind wegs naar hare nieuwe woning en het bleek hem gedurig duidelijker dat God in hare ziel een waarachtig werk der genade begonnen had en wel uitsluitend door het eenvoudig lezen van Zijn woord. Dit was in meer dan eenen zin een regt zoeken en een zalig vinden.

2. DE KLOMPENMAKER VAN NANTES.

Ik weet niet of er in *Frankrijk*, tusschen de klompen en den Bijbel eene geheime aantrekking bestaat, maar zooveel is zeker, dat de lieve man van wien ik nu vertellen wil, ook wat met klompen te doen had. Het was in het jaar 1804, dat in *Londen* het grootte Bijbelgenootschap gesticht werd. De mannen echter, wien God de heerlijke gedachte om zulk een genootschap te stichten, in het hart gaf, hadden daarbij niet alleen hun eigen land en volk in het oog, maar zij wenschten ook aan andere volken, ja aan de geheele wereld, den kostelijken schat van Gods te schenken. Zij dachten er wel niet aan, om met de geheele wereld te beginnen, maar toch wilden deze edele Britten het eens met hunne naaste bureu beproeven. Nu weet ieder dat *Frankrijk* de naaste buur van *Engeland* is, en slechts door een smalle zeestraat er van is gescheiden. Het woord Gods was van de vroegste tijden af in *Frankrijk* zeer zeldzaam, want de Roomsche priesters des lands, hebben ten allen tijde alles gedaan, wat in hun vermogen was, om hunne gemeenten voor den Bijbel, als een hoogst gevaarlijk boek, te waarschuwen, en hebben hun verboden den Bijbel te lezen. Hetgeen de zaak

echter nog bezwaarlijker maakte, was dit, dat juist ten zelfden tijde, dat de Britsche Bijbelvrienden het stoute plan in betrekking tot *Frankryk* vormden, een langdurige en verbitterde krijg tussehen deze beide landen heerschte, en dat ten gevolge daarvan, niet alleen geen Engelschman, maar ook niets wat in *Engeland* vervaardigd was geworden, over de grenzen van *Frankrijk* mogt worden vervoerd. Toen was het waarlijk zwaar, om slechts een enkel exemplaar des N. T. in dit land te brengen. Doch de liefde is vindingrijk, en het gelukte toch eindelijk, dat, op welke wijze is mij onbekend, in de groote zeestad *Nantes*, die aan den mond der *Loire* ligt, eene groote voorraad van Bijbels werd nedergelegd, en aan den Protestantschen prediker aldaar, ter verspreiding onder zijne landgenooten werd toevertrouwd. Deze lieve man zocht ook werkelijk geheel in de stilte dit levenszaad uit te strooijen, en hoe zwaarder en treuriger die tijden waren, zooveel te gretiger grepen velen naar het troostvolle Bijbelboek, dat hun als een hemelbode te midden van den bangen nood dezer dagen verscheen.

Nu geschiedde het, dat een dezer boeken, het was een N. T., eeneu armen man in handen viel, die in zijne kindschheid met zijnen vader als bedelaar het land was rondgetrokken, en nu,

daar zijn vader gestorven, en hij zelf oud geworden was nog altijd zijn oud beroep, het bedelen, voort zette. Daarbij was hij gewoon, om de lieden voor geld iets voor te zingen of geschiedenissen te vertellen, en daarin was hij zoo ervaren, dat hij overal op de straten en in de kroegen, in steden en dorpen welkom was. Als nu, zoo als gezegd is, het N. T. hem in handen kwam, zoo was hem dit een zeer aangename vond, waarmede hij zijn voordeel trachtte te doen. In plaats nu van voort te gaan, om gelijk hij tot hiertoe gedaan had zijne oude verhalen te vertellen, begon hij met hun voor geld uit dat boek voor te lezen.

Op eenen schoonen zomeravond, kwam deze man door een klein dorpje, en ging in de hut van eenen armen klompenmaker, een eerwaardige oude man, en vroeg hem om een aalmoes.

„Wat, een aalmoes van mij?” riep deze uit: „ik had waarlijk even zoo goed een aalmoes noodig als gij.” — „Nu,” antwoorde de bedelaar, „wanneer gij mij niets schenken wilt, dan kan ik misschien wel iets bij u verdienen! Geef mij een stuiver, dan zal ik u een kapittel uit den Bijbel voorlezen.” — „Waaruit?” vroeg de oude. „Uit den Bijbel,” antwoorde de bedelaar. „Een Bijbel? Wat is dat?” ging deze verwon-

derd voort; „daarvan heb ik in mijn gansche „leven nooit gehoord!“ „Wel nu,“ antwoorde deze weder, „dat is een boek waarin men van „God lezen kan.”

De oude man gaf den stuiver en de bedelaar zette zich neder op de groote steenen bank, die voor het huis stond, nam zijn N. T. en las daaruit. Het was het derde kapittel van het Evangelie van JOHANNES, waar ons het gesprek van JEZUS met NIKODEMUS over de wedergeboorte en van Gods liefde, bewezen in Zijnen Zoon vermeld wordt; een kapittel waarvan eens een godvreezend predikant verklaard heeft, dat het onder zijne eigene bekenden het middel was, waardoor zes en twintig menschen waren bekeerd geworden. De arme man, die het kapittel menigmaal voorgelezen had, haperde bij geen enkel woord, en las zeer voortreffelijk. De oude klompenmaker zat met open mond te luisteren en wendde zijne oogen niet af van den voorlezer en zijn boek; wat hij hoorde, werkte op hem met de volle bekoorlijkheid der nieuwhed. Oog en oor en hart was geboeid, en toen de bedelaar aan de plaats kwam: „*Alzoo lief heeft God de wereld gehad, dat Hij Zijnen eeniggeboren Zoon gegeven heeft, opdat een iegelijk, die in Hem gelooft, niet verderve, maar het eeuwige leven hebbe;*” toen werd

de oude man zoo diep bewogen, dat hij zich niet meer meester kon blijven. Nu kwam hij aan de laatste woorden van het kapittel: *„Die in den Zoon gelooft, die heeft het eeuwige leven; maar die den Zoon ongehoorzaam is, die zal het leven niet zien, maar de toorn Gods blijft op hem.”* En de voorlezer hield stil.

„Lees verder,” riep de oude man, „lees verder” „Neen,” antwoorde de bedelaar, „voor een stuiver lees ik slechts een kapittel.” De klompenmaker kreeg nog een stuiver uit zijn zak, en drukte die in de hand van den man, „nu ga voort,” riep hij, en de man las het volgende kapittel. Maar toen hij dit uitgelezen had, hield hij weder op. „O! lees toch verder,” vroeg de oude man smeekend „houd niet zoo spoedig op, lees toch verder mijn vriend!” — „Voor een stuiver een kapittel” antwoorde de bedelaar „en geen letter meer! geef mij nog een stuiver, zoo zal ik er u nog een voorlezen.” — De oude ging terstond in zijne hut, haalde uit een schuiflade zijn laatste stuiver, zette zich weder naast den man, en de bedelaar ving van nieuws aan en de oude luisterde met toenemende verwondering. „Ach mijn vriend,” riep hij uit, toen hij ook dit kapittel gelezen had, „zeg mij hoe komt gij aan dat boek?” De bedelaar antwoorde kort, hoe hij het van een

protestantschen prediker gekregen had die in de stad *Nantes* woonde. Met deze woorden stond hij op van de bank, en ging verder. De oude klompenmaker kon echter het boek, en wat hij daaruit vernomen had niet vergeten. Vooral hadden de wonderbare woorden: „*Alzoo lief heeft God de wereld gehad*” zijn hart diep getroffen. Dag en nacht waren zij hem in de gedachte, 's morgens wanneer hij opstond kwamen zij hem terstond voor den geest, en wanneer hij des avonds te bed ging, was het hem als of eene stem hem begroette met de woorden: „*Alzoo lief heeft God de wereld gehad.*”

Op zekeren dag een paar weken na het bezoek van den bedelaar, stond de oude man vroeger op dan anders, en zeide tot zijnen zoon: „Gij „moet voor eenigen tijd alleen op den winkel „en op de werkplaats passen; want ik ga naar „*Nantes.*” „Naar *Nantes*? Vader,” riep de jonge man, en zag den goeden oude verwonderd in het gezigt „naar *Nantes*? ik bid u, wat „hebt gij in *Nantes* te maken? Gij wilt toch „niet in uwen ouden dag, zulk een groote reis „ondernemen? De afstand van hier naar *Nantes* „is meer dan twintig uren?” „Dat is waar,” antwoorde de oude man rustig en vast besloten „maar het blijft daarbij, ik ga naar *Nantes.*”

De grijsaard nam zijnen staf in de hand en ging op weg. Na een langen vermoeijenden togt bereikte hij de stad, en zonder veel zwaarigheid vond hij de woning van den protestantschen prediker, bij wien de Bijbels te verkrijgen waren.

„Wat wilt gij mijn vriend,” vroeg deze den ouden man, toen hij bij hem in de kamer trad.

„Mijn Heer!” zeide de oude, „ik heb gehoord „gij hadt een boek, waarin verscheidene schoone „dingen van God staan.” „Gij meent zeker den „Bijbel” antwoorde de prediker. „Ja! ja!” riep hij uit, „den Bijbel, dat is het juist, wat ik „meen en ik wilde er zoo gaarne ook een hebben.” — „Nu,” zeide de prediker, „hoe veel „kunt gij daarvoor betalen?” „Betalen?” riep de oude man getroffen. „Ja, mijn vriend! betalen” herhaalde de prediker „want wij geven „de boeken maar niet zoo weg.” „Mijn Heer,” antwoordde de goede oude man, met bewogen stem, „betalen kan ik niets, maar gij hebt den „armen bedelaar eenen gegeven en ik ben zoo „arm als hij.” — „Waar komt gij van daan mijn „vriend?” vroeg gene verder. De oude man noemde het dorp. De plaats was den prediker niet onbekend. „En op welke wijze hebt gij „dan dien verren weg afgelegd?” vroeg hij verder. „Te voet,” was het antwoord. „En hoe

„ wilt gij weder naar huis gaan? ” „ Weder te
 „ voet, ” zeide de oude man. „ Is dat werkelijk
 „ waar? ” riep de prediker uit, „ een oude man,
 „ zoo als gij, zoo een weg van vijf en twintig
 „ uren heen en weêr te voet afleggen, alleen om
 „ een Bijbel te verkrijgen. ” „ Zeker, Mijnheer! ”
 antwoorde de oude, „ en waarlijk, de moeite is
 „ mij niet te veel, wanneer ik slechts een Bijbel
 „ bekomen kan. ” „ Nu, ” riep de Prediker uit,
 „ gij zult er een hebben, hoewel ik er niet ligt
 „ een weggeef. Wat voor eene wilt gij dan?
 „ Niet waar, eene met een grooten druk, gij kunt
 „ toch goed lezen? ” „ Ik heb nimmer in mijn
 „ leven kunnen lezen, ” was het antwoord.

De goede prediker was eenigzins verwonderd.
 „ Gij kunt niet lezen, waartoe zou u dan toch
 „ dit boek moeten dienen? ” „ O! mijnheer, ”
 riep de man, „ geef mij slechts dit boek. Ik heb
 „ eene dochter te huis, zij kan lezen, en daar
 „ zijn nog drie of vier andere menschen, in ons
 „ dorp, die lezen kunnen. ” De leeraar, overtuigd
 van 's mans opregtheid gaf hem den Bijbel. Deze
 intusschen, verrukt over den schat, dien hij was
 deelachtig geworden, ontving hem met onbeschrij-
 felijke vreugde, dankte den leeraar, die hem zoo
 rijk had gemaakt duizendmaal en ging vrolijk
 weder op weg. Als hij zijn dorpje weder geluk-

kig bereikt had, bleek het van nieuws aan, wat eene ernstige wil vermag. Hij zelf kon niet lezen, maar hij verzocht de menschen die het verstonden, in zijne hut te komen, om zijne dochter in het lezen af te wisselen. De oude klompenmaker was een man van een gezond verstand, en hij had, in weerwil van zijne gevorderde jaren, een goed geheugen; en daar hij bovendien zich met zijne gansche ziel in Gods woord verdiepte, zoo nam hij merkbaar in de heilzame kennis der waarheid toe. Daarbij leerde hij vele plaatsen van buiten, enkel en alleen, door ze aandachtig aan te hooren. De gezegende werking daarvan op zijn eigen hart en leven, kon niet uitblijven. Hij had echter in het begin met allerlei kwellingen en onrust te kampen.

Ongeveer een half jaar na zijn bezoek te *Nantes* werd de leeraar in wiens huis zich het Bijbelmagazijn bevond zeer verschrikt door een hard geklop aan zijne deur. Hij stond terstond op om te zien wat het was, en hoe groot was zijne verwondering toen de klompenmaker daar weder voor hem stond. „Ach mijn goede man,” riep hij uit, „wat brengt u weder hier henen?” „Ach mijnheer,” zeide deze als hij weder binnen trad, „ik ben er zoo ongelukkig aan toe. O zoo ongelukkig mijnheer!” „Nu wat meent gij dan?”

zeide de leeraar, „wie zegt u, dat gij er zoo „ongelukkig aan toe zijt?“ „Mijnheer! dat boek daar!“ riep de oude, „de Bijbel zegt het.“ „Waarlijk?“ antwoordde de predikant, „wat zegt „hij u dan?“ Nu ging de man voort: „Hij „zegt dat ik er zeer ongelukkig aan toe ben. „Zie daar ben ik, ik arme zondaar, en ik heb „mijn gansche leven de maagd Maria aangebeden, „en nu zie ik uit dit boek, dat zij zelve, de „moeder Gods, even zoo goed een Heiland noodig „had als ik.“ „Hoe?“ antwoorde de leeraar verwonderd, „gij, een goed katholiek, spreekt aldus?“ „Hoe kunt gij dat weten?“ „Mijnheer!“ riep de oude man, „het staat zoo in dat boek. Daar „staat namelijk: *zij verheugde zich in God haren „Zaligmaker.* Ziet mijnheer! zoo staat het daar, „en dus heeft zij even zoo goed als ik een „Zaligmaker noodig gehad. Nu zeggen mij de „mensen, gij protestanten hadt een godsdienst „geheel naar den Bijbel; is dat zoo?“ „Dat is „volkomen waar, mijn vriend!“ zeide de predikant, „onze godsdienst is geheel naar den Bijbel.“ „Nu,“ riep de oude, terwijl zijn oogen glinsterden, „ik zou zoo gaarne een lid van uwe kerk „worden.“ „Ja, maar wacht eens even mijn „goede oude man,“ antwoorde gene, „zoo spoedig gaat dat niet. Eer wij iemand in onze

„ protestantsche kerk opnemen, onderzoeken wij
 „ hem eerst.” „ Onderzoeken,” riep de klompen-
 maker, „ onderzoeken? Mijneheer! ik ben een
 „ oude man, meer dan zeventig jaren oud, en ik
 „ weet niet, hoe vele dagen ik hier beneden zal
 „ blijven. Daarom wilde ik zoo spoedig mogelijk
 „ in de gemeente opgenomen worden.”

De leeraar getroffen door den ernst van den
 eerwaardigen grijsaard, riep zijn' kerkeraad bijeen
 en noodigde den man uit om voor dezen te ver-
 schijnen. Als hij in de kamer trad trok de eer-
 waardige gestalte van den ouden man aller aau-
 dacht tot zich. De predikant deed hem volgens
 gewoonte verscheidene vragen, om over zijne ken-
 nis van de goddelijke waarheid te kunnen oordeelen.
 „ Wat weet gij van JEZUS CHRISTUS, mijn vriend?”
 Antwoord. „ Het Woord is vleesch geworden en
 „ heeft onder ons gewoond, en wij hebben zijne
 „ heerlijkheid aanschouwd, eene heerlijkheid als
 „ des eeniggeborene van den Vader, vol van ge-
 „ nade en waarheid.” „ Goed,” ging de leeraar
 voort, „ maar wat weet gij van CHRISTUS dood
 „ te zeggen?” Antwoord. „ Het bloed van JEZUS
 „ CHRISTUS Zijnen Zoon reinigt ons van alle zon-
 „ den!” „ Welk genot smaken zij,” zoo werd er
 nu gevraagd, „ die ware navolgers van JEZUS zijn?”
 „ Zoo is er dan geene verdoemenis voor degenen

„die in CHRISTUS JEZUS zijn, die niet naar het
„vleesch wandelen, maar naar den geest.”

„Zeer goed! zeer goed!” zeide de voorzitter,
„maar wat is dan de pligt van hen die in
„CHRISTUS gelooven?” Antwoord. „Gij zijt niet
„uws zelfs; want gij zijt duur gekocht, zoo ver-
„heerlijkt dan God in uw ligchaam en in uwen
„geest, welke Godes zijn.”

De medeleden der vergadering waren diep be-
wogen. „Wanneer dit uwe overtuiging is,” zeide
de leeraar, „zoo is het blijkbaar dat gij van God
„geleerd zijt, en wij kunnen geen oogenblik ver-
„toeven met u onder ons op te nemen, en u
„als onzen broeder welkom te heeten.” Daarop
werd de oude klompenmaker plegtig in de fran-
sche gereformeerde kerk opgenomen, en een schrif-
telijk bewijs werd hem overhandigd van zijn
lidmaatschap. „Wilt gij zoo goed zijn,” zeide
de oude, toen men het hem overgaf, „om dit
„geschrift netjes voor mij in te pakken?” De
leeraar nam tot omslag een oud aanplakbillet,
pakte het papier er in en gaf het den man, die
onuitsprekelijk gelukkig huiswaarts keerde.

Naauwelijks in zijne hut gekomen, liet hij zich
voorlezen, wat er stond op dat blad, waar zijn
bewijs van lidmaatschap in was geborgen; want
alles wat maar gedrukt was, had voor hem eenige

waarde. Ecnige maanden verliepen en zie, daar
 stond de oude klompenmaker ten derden maal
 voor den protestantschen leeraar te *Nantes*. „Hoe
 „mijn vriend!” riep deze, „zijt gij al weder hier?”
 „Ja mijnheer!” zeide de oude man, „ik ben
 „met een bepaald doel hier heen gekomen.” „Met
 „een bepaald doel? Waarom dan?” vroeg de leer-
 aar? „Wel, om de jaarlijksche bijeenkomst,” ant-
 woordde gene, „want op het biljet staat, dat
 „heden de jaarlijksche vergadering zal plaats heb-
 „ben,” waarop hij aan den leeraar het vel papier
 vertoonde. „Ach mijn goede oude man,” riep
 deze lagchend uit, terwijl hij het aanplakbiljet
 inzag, „den dag en de maand hebt gij zeer goed
 „gelezen, maar met het jaartal zijt gij geheel in
 „de war. Want het doet mij leed u te moeten
 „zeggen, dat wij sedert veertien jaren geene
 „bijeenkomsten meer gehouden hebben omdat wij
 „door de vijandschap en den haat der menschen
 „daarin verhinderd werden.”

Er verspreidde zich een wolk van smartelijken
 weemoed over het aangezicht van den eerwaardigen
 grijsaard. Zou hij te vergeefs dien langen weg
 hebben afgelegd? Zou de zoete hoop met gelijk-
 gezinde broeders een dag door te brengen, waarop
 hij verkwikking en versterking voor zijne ziel had
 meenen te vinden, zoo smartelijk vernietigd wor-

den? De leeraar zag den bewogen grijsaard met groote aandoening aan. Op eens viel er eene gedachte, als een lichtstraal in zijne ziel. Zou misschien nu het oogenblik gekomen zijn om deze schoone, jaarlijksche bijeenkomsten te hervatten? „Wees maar getroost mijn vriend,” riep hij eensklaps, „morgen zal er eene bijeenkomst plaats hebben, al zou die ook de laatste zijn, die wij mogen houden.” De leeraar maakte er zoo spoedig mogelijk werk van, om de aankomst van den ouden man overal in zijne gemeente en in den geheelen omtrek bekend te maken en al de naburige leden der Evangelische kerk tot eene algemeene vergadering voor den volgenden dag uit te noodigen. Het nieuws verbreide zich als een loopend vuur en den volgenden dag kwamen er honderden van alle kanten bijeen om voor de eerste maal weder in grooten getale tot onderling gebed en zamenspreking zich te vereenigen. Het was een gelukkige dag, en de gemeente besloot deze bijeenkomsten weder regelmatig te houden. En de volgende jaren was de grijze klompenmaker altijd de eerste die verscheen, en altijd drong hij met grooten ernst en kinderlijken eenvoud bij de aanwezige leden der kerk er op aan om toch het woord Gods zoo veel mogelijk te verbreiden, omdat dit kostbare boek het beste en krach-

tigste middel was om de ziel van dwaling en ongelooft te genezen, en tot de zaligmakende kennis van den Heiland te brengen. De ijver en de liefde van dezen armen man, bragt eene nieuwe opwekking te weeg in de gansche gemeente. Bij de derde jaarlijksche vergadering, was deze eerwaardige Christen weder tegenwoordig, maar toen de vierde zou plaats hebben, wachtte men te vergeefs op zijne liefelijke verschijning. Hij had de zilveren kroon zijner witte haren, die hij hier beneden met eere droeg, voor de gouden kroon der gerechtigheid hier boven verwisseld. De Heer had hem gezocht, zonder dat hij zelf zocht. Dat zoeken der eeuwige liefde had ook in zijn hart eenen aandrang tot zoeken verwekt, die niet tot rust kwam, eer hij tot het zalige vinden was gekomen. En dat vinden nam onophoudelijk toe, tot dat hij Hem van aangezigt tot aangezigt aanschouwen mogt, wiens aanblik al het verlangen en zoeken des harten volkomen en voor eeuwig stilt. —

3. DE VERBORGEN SCHAT.

Nog van een ander zeer eigenaardig zoeken en vinden moet ik u verhalen. In de groote stad

Lyon, die midden in *Frankrijk* ligt, en vele rijke en arme, voorname en geringe, gelukkige en ongelukkige inwoners telt, stierf voor korten tijd eene bejaarde weduwe, die nog in de dagen van haren ouderdom zoo gelukkig was een grooten verborgen schat te vinden. Zij was zeer arm, en ook haar man, met wien zij zich in hare jeugd verbond, bragt niets dan een ledige maar vlijtige hand mede. Zoo lang de man tot arbeid in staat was, aten beide hun eerlijk stukje brood; maar iets op te leggen voor latere jaren, dat was hun onmogelijk. Als nu echter de man stierf en de kinderlooze weduwe alleen overbleef en daarbij zeer hoog bejaard was, trad de behoefte in de arme verlatene woning als een sterkgewapende binnen. Zij verkocht al het huisraad, dat zij eenigzins kon ontberen, verliet hare tegenwoordige woning en betrok een ellendig dakkamertje, waar in zij hare overige dagen meende te slijten. Wel was het vertrouwen op God den trouwen verzorger der weduwen en vader der armen, haar niet geheel onbekend, en tusschenbeide was de gedachte aan Hem een liefelijk licht in hare donkerheid; maar zij was eene Roomsche vrouw, en wist meer van allerlei heiligen, die in den nood haar konden helpen, dan van den Heer JESUS en van hetgeen Hij voor ons gedaan heeft. Zoo gingen

de dagen droevig en duister in haar eenzaam dakkamertje voorbij, en de toekomst lag als een niet te overklimmen berg voor haar.

Eens toen zij met een bekommerd hart in hare armoedige kamer rond zag, waar bijna geen enkel stuk huisraad te vinden was, viel haar oog op gansch bijzondere reten in den balk, die in den muur lag, en dwars door de kamer henen liep. De balk was wel gewit, maar het scheen haar toe als of er op die plaats eene vierkante opening geweest was, die met een soort van deurtje zorgvuldig was toegesloten. Zij beziet die reten naauwkeurig, en op eens schiet het haar in de gedachte, dat daar wel een verborgen schat in bewaring kon liggen. Zij had toch zelf als kind die benaauwde dagen der groote omwenteling mede doorleefd, toen er voor de mannen van gelijkheid en vrijheid niets meer veilig was. Zou welligt een vermogend man hier in dezen balk zijne schatten voor die onverzadelijke roovers verborgen hebben en daarna eer hij weder in de mogelijkheid was het verborgene terug te nemen, zelf als een slagtoffer der omwenteling gevallen zijn. En heeft misschien een der heiligen, die zij dagelijks heeft aangeropen voor haar, de arme hopelooze weduwe dezen rijken schat bewaard, om haar den avond van

haar leven te verzoeten? Deze gedachten vlogen sneller dan iemand ze vermag uit te spreken door hare ziel. Eerst klopte zij met den vinger op de genoemde plaats en de klank verraadt het, dat hier een holte zijn moest. Nu brandt haar hart om het vierkante plankje te verwijderen, dat er in gelegd was, en ziet, het gelukte haar zonder veel moeite. Maar hoo groot was hare verwondering, toen zij, in plaats van het verwachte goud en zilver, niets anders vindt dan een oud beschimmeld boek. Bijna had zij verdrietig het plankje er weder in gedrukt en het oude boek geheel laten beschimmelen; maar een zekere aandrift drijft haar toch om het er uit nemen en te zien of niet eenige banknoten of andere papieren van waarde daarin verborgen zijn. Vergeefs, het is niets anders dan een boek, een oud beschimmeld boek.

Nadat zij een weinig tot zichzelf was gekomen, en zich in de smartelijke teleurstelling wat begon te schikken, is zij toch verlangend te weten, wat voor een boek het zijn moge, dat iemand zoo zorgvuldig in een balk heeft verborgen. Want daar moet toch eene bijzondere reden voor geweest zijn. Zij neemt dan met eenen doek de groote laag stof er af en zet zich weder om te gaan lezen. Daar vallen hare oogen op de woor-

den: *Daarom zeg ik u, zijt niet bezorgd voor uw leven, wat gij eten en wat gij drinken zult, noch voor uw ligchaam waarmede gij u kleeden zult. Is het leven niet meer dan het voedsel en het ligchaam dan de kleeding? Aanziet de vogelen des Hemels, dat zij niet zaaijen, noch maaijen, noch verzamelen in de schuren en uw Hemelsche Vader voedt nogthans dezelve: gaat gij dezelve niet zeer veel te boven?*

Die woorden waren haar zoo lieflijk en zoo dierbaar, dat zij verder moest lezen en zij las den geheelen dag door, tot laat in den nacht en vergat daarvoor eten en slapen, en den volgendag zat zij weder met het oude beschimmelde boek voor zich en verdiepte er zich geheel in, of ik moest liever zeggen, de woorden drongen hoe langs zoo dieper in hare ziel. Het werd haar gedurig duidelijker, dat zij toch een waren en onbeschrijfelijk grooten schat gevonden had; want haar kamer zag er weldra niet zoo ledig en droevig meer uit, het weinige voedsel, dat voor haar tranenbrood was geweest, werd haar nu zoo kostelijk en verkwikkend, als ware het hemelsch brood, en hare eenzaamheid werd gedurig afgebroken door een bezoek van eenen grooten koning, door wiens bezoek en heerlijke woorden stroomen van zaligheid haar toevloeiden.

Zij liet het boek schoonmaken, en van nieuws inbinden, en van nu af aan, is dit dierbare boek haar tot spijs en drank bij dag en nacht, totdat zij als een zalig en rijk begenadigd kind van God de oogen mag sluiten en tot de eeuwige vreugde van haren grooten Koning en Heiland mag ingaan.

Dit alles heeft zij in de laatste dagen van haren pelgrimstogt, aan eenen vromen Evangelist in *Lyon* zelf verhaald, en het boek, eene oude uitgaaf van een Nieuw Testament van AMELOTTE, uit den tijd van de vervolging der Hugenoten, is nu in handen van dezen knecht Gods. Dit was ook een eigenaardig zoeken en vinden.

4. DE BANKNOTEN.

Dat het echter niet alleen in *Frankrijk* zoo gaat gelijk wij hier gezien hebben, zal de volgende geschiedenis aantoonen. In *Amerika* leeft nog heden een jong koopman, die eenen kleinen handel drijft, en daarin als een waarlijk godzalig man, zijnen Heer in den Hemel, getrouw wenscht te dienen. Hij was gewoon, zoo als hij zelf zegt, elke Zaturdagavond iets af te zonderen van hetgeen God hem in de vorige dagen der week geschonken had, voor de dagen

der nieuwe week, om alzo niet in nood en verlegenheid te geraken. Nu, het geschiedde eens op een Zaturdagavond, dat hij bij het opmaken zijner kas, met schrik ontdekte, dat er niets voor de volgende week was overgebleven. Daarover geraakte hij in groote ongerustheid en ving aan God vurig te smeeken, dat Hij hem toch niet in de verlegenheid mogt brengen. Ondertusschen viel hem in, dat hij voor eenige tijd eene banknoot van tien daalders verlegd of wel verloren had, en haar niet meer terug had kunnen vinden. Hij gaat van nieuws aan het zoeken, doorsnuffelt alle hoeken en gaten, ziet naauwkeurig in alle laden en kasten, schudt alle boeken uit die hij in gebruik heeft, maar alles te vergeefs, de banknoot wordt niet gevonden. Daarop werpt hij zich van nieuws op de knieën en gaat bidden.

Den volgenden Zondagmorgen, maakt hij zich gereed volgens zijne gewoonte, om naar de kerk te gaan, en heeft tot dat einde, zijne beste kleederen aangetrokken; heden trekt hij ook een vest aan dat hij sedert maanden niet meer heeft gedragen, en als hij het toeknoopt, is het hem, als voelde hij in zijn vestzakje, een dun stukje papier. Hij denkt: „dat is de banknoot, mijn „gebed is verhoord!” Hij neemt het er zeer

haastig uit, maar ziet, het is een gescheurd blad uit eenen Bijbel.

„ Voor een oogenblik, ” schrijft hij zelf, „ was ik wat verdrietig en boos! Maar ik bestrafte mij zelf daarover en zeide: O! dat God dit blad, mij tot eenen grooter schat maken mogt, dan alle banknoten der wereld. Ik begon te lezen, en welke woorden stonden daar? — *Want gij weet de genade van onzen Heere Jezus Christus, dat Hij om uwentwil is arm geworden, daar Hij rijk was, opdat gij door Zijne armoede zoudt rijk worden.* 2 Kor. VIII: 9. Wanneer JEZUS persoonlijk van den hemel tot mij gesproken had, had ik niet gelukkiger kunnen zijn. Ik was in zulk eene verrukking, dat ik terstond naar mijne vrouw liep, die ook onrustig en bekommerd was over den nood waarin wij verkeerden, en ik zeide tot haar: Lieve vrouw, nu zijn wij rijk. Hier heb ik eenen wissel op de allerrijkste bank. Te gelijk legde ik mijnen vinger op de heerlijke plaats op het verscheurde bijbelblad, en riep uit: Zeg mij! wanneer dit blad eene banknoot van honderd daalders ware, zoudt gij u gerust gesteld gevoelen? ” „ Neen, ” sprak zij, „ niet volkomen. ” „ Nu! ” zoo ging ik voort, „ dit is een wissel, niet slechts van tien of

„ honderd daalders, het is een wissel, zoo groot,
 „ dat wij daardoor overrijk worden. Hoe rijk dan?
 „ vraagt gij. Nu, zoo veel als de Heere JEZUS van
 „ zijnen rijkdom opgeofferd en prijs gegeven heeft
 „ toen Hij arm werd om onzentwil, zooveel zullen
 „ wij ontvangen. En nooit in mijn leven heb ik
 „ een gelukkiger Zondag beleefd als deze. Van
 „ dezen oogenblik af, heb ik dit gescheurde blad,
 „ steeds bij mij gedragen, en zoo dikwijls ik het
 „ weder las, vond ik nieuwe schatten daarin.
 „ De *genade* van onzen Heere JEZUS CHRISTUS.
 „ Hij was *rijk*; hij is *arm* geworden, en dat
 „ alles *voor mij*, opdat ik rijk zou worden. Ach!
 „ en wat is in dezen rijkdom al niet opgesloten!
 „ Regtvaardiging, heiliging, hoop, vreugde, moed
 „ in de ure des doods, opstanding! God is mijn
 „ Vader! CHRISTUS is mijn Heiland en Verlos-
 „ ser. De Heilige Geest is mijn trooster! De
 „ kinderen Gods zijn mijne broeders. De Engelen
 „ zijn mijne geleiders. De Hemel is mijn vader-
 „ land! Gij *kent* de genade. Lieve JEZUS! leer
 „ mij haar kennen, geef mij dat ik uwe genade
 „ kenne, hoe arm gij werdt opdat ik door uwe
 „ armoede rijk zoude worden.” Was dat ook niet
 een zoeken en vinden.

5. DE GEBROKEN WAGEN.

In hetzelfde *Noord-Amerika* waar die banknoot gevonden werd, is het eene loffelijke gewoonte dat het grootte Bijbelgenootschap in *Nieuw-York* zijne bijbelboden ver naar het westen henen zendt waar de landverhuizers in de digte bosschen, zich als in een nieuw vaderland gaan vestigen. Maar het was voor deze boden onmogelijk hunne wandelingen te voet te maken. Want op vele plaatsen liggen de boerderijen zeer ver van elkander, en de weg van de eene tot de andere is geheel ongebaand en loopt door moerassen en stroomen, waar geene bruggen overgelegd zijn. Daardoor komt het dat zij meestal op zware opene wagens rijden, waarbij zij het voordeel hebben ook hunnen voorraad Bijbels met zich te kunnen voeren.

Nu geschiedde het eens, dat zulk een wagen voor eene eenzame boerderij stil hield, waar reeds lang eene moeder en grootmoeder een Bijbel met eene groote letter voor hare zwakke oogen begeerd hadden. De Bijbelbode toonde hun een boek met schoone groote letters, juist zoo als zij gewenscht hadden. Vijf kinderen verzamelden zich spoedig om den vreemdeling, allen in gespannen verwachting, of zij den lang gewenschten schat verkrijgen zouden. Maar ofschoon de beide vrouwen alle

laden doorzochten, zoo vonden zij toch geen geld, om het boek te betalen. De Bijbelbode had nu helaas! het strenge bevel ontvangen geenen der groote Bijbels te mogen wegschenken en hoewel het hem innig leed deed, moest hij het boek weder inpakken. Hij bad nog met de goede lieden en nam daarna een zeer treurig afscheid.

Naauwelijks was hij een uur verder het dal ingereden, of er paken zich donkere wolken aan den hemel zamen, en spoedig viel de regen in stroomen neder. Gelukkig vond hij weder eene boerenhofstede aan den weg, waarvan de deur openstond. Hij reed ongevraagd, zoo snel als hij kon, in eene schuur binnen om zijne boeken voor den regen te bergen. Krak! daar brak hem de dissel van zijn wagen. Hij spant de paarden af, gaat in de hut en vraagt den bezitter, of er niet iemand in het dal te vinden was, die den wagen weder herstellen kon. Na zich een oogenblik bedacht te hebben, antwoordt deze, hij wist slechts éénen man die er toe in staat is; het is ANDRIES, die ongeveer een uur van daar woont, hij gelooft echter dat hij nu in de nabijheid was. De zonen werden uitgezonden, zoo dra het ophield met regenen, en zij vonden hem spoedig. „Ik ben „eigenlijk geen handwerksman van beroep,” zeide ANDRIES op een bescheiden toon, toen hij binnen

trad, „ maar ik wil hem maken, zoo goed als ik
 „ kan. Ik zal de maat nemen, en heden avond
 „ nog te huis de dissel maken, morgen vroeg zult
 „ gij hem hebben.”

Hij hield zijn woord, de dissel was er den
 volgenden morgen, en de bijbelbode vroeg wat
 hij schuldig was. „ Wel,” zeide ANDRIES, „ ik
 „ reken daarvoor niet gaarne iets. Ik heb altijd
 „ groot behagen gehad, in het beroep dat gij
 „ uitoefent en slechts door dergelijke diensten,
 „ als ik u nu bewezen heb, kan ik iets tot de
 „ goede zaak bijdragen. Ditmaal ben ik in ver-
 „ zoeking om er iets voor te rekenen.” „ Uw
 „ huisgezin is misschien in nood,” zeide de bij-
 belbode vriendelijk, „ en dan is het niet meer
 „ dan billijk, dat gij voor uwen arbeid betaald
 „ wordt.” — „ Hebt gij niet eenen Bijbel met
 „ een groote drukletter,” vroeg ANDRIES, „ een
 „ Bijbel, dien gij gisteren aan twee vrouwen hebt
 „ laten zien, eene oudere en eene jongere vrouw
 „ met vijf kinderen, Nu, deze oude is mijne
 „ moeder en de andere is mijne vrouw en het
 „ zijn mijne kinderen, en die zouden dien groo-
 „ ten Bijbel gaarne hebben, maar ik kan den
 „ prijs daarvoor niet betalen, tenzij dat ik u den
 „ dissel in rekening brenge.”

Toen werd de bijbelbode wonderlijk te moede,

hij gaf den braven ANDRIES den gewenschten Bijbel; „want,” dacht hij: „er is om dien „Bijbel veel gebeden.” En dat denken wij ook, en wij weten bovendien, dat er geschreven staat: „Bidt en gij zult ontvangen; zoekt en gij zult „vinden; klopt en u zal open gedaan worden.”

6. DE MELKBOER UIT IERLAND EN ZIJN BIJBEL.

En nu hebben wij nog een voorbeeld. Spraken wij tot hiertoe van een Goddelijk en menschelijk zoeken en van een zalig vinden, zoo blijft ons nu nog over, om van een kloekmoedig en mannelijk vasthouden van het gevondene te spreken. Het is toch niet genoeg den hemelschen schat gevonden te hebben, maar hier geldt het woord: *Houdt wat gij hebt, opdat niemand uwe kroon neme.* De Roomsche kerk kan hare onbeperkte magt en heerschappij over het geweten slechts daardoor bewaren, dat zij den leden der gemeente den Bijbel onthoudt, ja hun het lezen en onderzoeken er van geheel verbiedt. Want de Bijbel is het juist, welke een opeubaar en ernstig getuigenis aflegt tegen al het bijgeloof der Roomsche kerk, tegen de vereering van MARIA en der

heiligen, tegen werkheiligheid, aflat, mis en vagevuur, het coelibaat der priesters en dergelijke verkeerdheden. Het is daarom in haar belang den Bijbel, zoover het ten minste in hare magt is, uit de handen van al hare Katholijken te houden, en daarvoor te waken, dat zij niet de stemme Gods uit zijn eigen onfeilbaar woord, maar slechts het bedriegelijke onderwijs der priesters hooren. Maar het woord Gods is niet gebonden en kan door geene magt der aarde gebonden worden.

In *Ierland*, dit heerlijke eiland in het noorden, oefent de Roomsche kerk, nog overal, hare onbeperkte heerschappij uit, maar sedert eene reeks van jaren wordt de Heilige Schrift in grooten getale onder het volk verspreid. Velen hebben haar met vreugde begroet; velen zijn door haar verlicht en bekeerd geworden, en hebben, gelijk de klompenmaker van *Nantes*, daarin hun hoogsten en eenigen schat erkend. Onder hen was ook een eenvoudige en eerlijke melkboer in het graafschap *Kerrij*. De Bijbel was hem zijn alles geworden.

De priester van het dorp, dit vernemende, gaat zeer vertoornd naar den melkboer, die een lid zijner gemeente was en spreekt, zijne armoe-dige hut binnentredende, hem aldus aan: " Wel,

„ mijn goede man, ik hoor, gij leest den Bijbel,
 „ is dit waar?” „ Om Ueerwaarden te dienen,
 „ het is waarlijk zoo,” was het antwoord, „ en,”
 voegde hij daarbij: „ ik kan u zeggen het is een
 „ kostelijk boek!” „ Maar gij weet toch,” riep
 de priester, „ dat het voor een onwetenden man
 „ als gij zijt, volstrekt niet betaamt, zulk een
 „ boek te lezen als de Bijbel.” „ Is dit werkelijk
 „ zoo?” antwoordde de melkboer met een sluwen
 lach, „ wanneer Ueerwaarde mij dit bewijzen
 „ kunt, zoo zal ik gaarne mijn bijbellezen opge-
 „ ven.” „ Nu,” antwoordde gene „ dat zal ik u
 „ uit het boek zelf bewijzen.” Hij sloeg den
 Bijbel die op de tafel lag open, en las de plaats
 1 Petr. II: 2. „ *En zijt als nieuwgeborene kin-*
derkens zeer begeerig naar de redelijke onver-
valschte melk, opdat gij door dezelve moogt op-
wassen. Daar ziet gij nu” sprak de priester,
 „ gij zijt nu nog een kind, en doet alzoo niet
 „ goed, den Bijbel zelf te lezen. Hier staat
 „ toch, gij moet zeer begeerig zijn naar de rede-
 „ lijke onvervalschte melk des woords en zoo moet
 „ iemand, die weet, welke die redelijke en onver-
 „ valschte melk is, u haar toereiken, en u als een
 „ der nieuwgeboren kinderkens verzorgen.”

De man hoorde opmerkzaam deze uiteenzetting
 van zijn priester aan; maar zonder om cenig ant-

woord verlegen te zijn zeide hij: „Maar Ueer-
 „ waarde houde mij ten goede, als dat ik u
 „ daarop dit zeggen moet. Voor eenigen tijd ben
 „ ik ziek geworden en toen heb ik iemand moeten
 „ nemen, om mijne koeijen te melken, en wat
 „ meent Ueerwaarde wel, dat deze kerel deed?
 „ Gij moet weten dat in plaats van mij zuivere
 „ melk te geven, hij er water bij heeft gedaan,
 „ en mij deerlijk heeft bedrogen. Ik vreesde,
 „ Ueerwaarde kon het evenzoo met mij maken,
 „ wanneer gij mij mijnen Bijbel ontnemen en mij
 „ dan daaruit de onvervalschte melk wildet geven.
 „ Neen, neen, ik wil mijne koe behouden, en
 „ zelf melken, zoo ben ik zeker dat ik de on-
 „ vervalschte melk verkrijgen zal, en niet gelijk
 „ ik van Ueerwaarde vrees, met water vermengd.”

De priester was in het geheel niet op zijn gemak. Hij wilde nu ten minste het zijne doen om te verhinderen dat het nadeel van het lezen des Bijbels zich verder mogt verbreiden, en zeide daarom op vriendelijken toon: „Nu mijn vriend,
 „ ik zie dat gij wat meer bij de hand zijt dan
 „ ik vermoedde, en daar gij nu geen klein kind
 „ meer zijt, zoo moogt gij uwen Bijbel behouden.
 „ Maar één ding bid ik u, dat gij hem aan
 „ geen uwer bureu leent of hun daaruit voor-
 „ leest.” De melkboer zag zijnen raadgever een

weinig schalks en toch met zekeren ernst aan en zeide: „Ueerwaarde houde het mij ten goede, „ zoo lang ik een koe heb, en wat melk over „ mag houden, om aan mijne arme bureu te „ geven, die geen melk hebben, zoo lang is het „ mijn christenpligt hun wat mede te deelen, en „ dat zal ik ook doen, Ueerwaarde mag zeggen „ wat hij wil.” —

Toen de priester nu zag, dat de melkboer geheel onbuigzaam was, gaf hij alle hoop op, hem te bekeeren, en ging boos henen.

A 2432001

Bij de Drukkers en Boekverkoopers M. WIJT & ZONEN, zijn verkrijgbaar de volgende Kleine Stukjes:

	Cents.		Cents.
1. Peter Lobeck	15	38. Sterfgevallen van zeven bekeerde heidenen.....	10
2. De welbestede stuiver.....	10	39. Levensloop van C.L. Töpfer	07½
3. De wever uit Welsh	07½	40. Eenige bijzonderheden uit het leven van Morrison....	15
4. De kleine bewoner van het Auvergnésche Gebergte....	10	41. Lydia S.....	07½
5. Arme Sara.....	04	42. Hugo Bourne.....	07½
6. De jonge Hutbewoonster....	22½	43. De christelijke viering van den Zondag.....	05
7. Opwekking te Elberfeld....	05	44. Henri Obookiah.....	10
8. De Iersche boer.....	10	45. De zendelingen in Groenl..	15
9. Elisabeth Cunningham....	15	46. Het bezoek bij een kranke.	15
10. John Robins, de matroos... 10		47. Brieven van een' leeraar ..	15
11. Uitbreiding der Parabel ... 10		48. Polycarpus	10
12. Kolonel Jacob Gardiner....	15½	49. Als God werkt, wie zal dan keeren?.....	15
13. De Stroopers-dachter.....	10	50. De Soldaten-dochter.....	10
14. De Bode met goede tijding..	15	51. Het gelukkige sterf bed... 16	
15. Jansje Allan.....	15	52. De weg en het middel	15
16. Zonderlinge tusschenkomst der Voorzienigheid.....	07	53. De gast zonder bruiloftskl.	07½
17. Levensber. van Amelia Gale	07½	54. Treffend voorbeeld	07½
18. Sara Hill.....	12½	55. Levensschets v. Blumhardt	15
19. De geschied. van Mary Smith	12½	56. Hadara.....	04
20. De Dorps-predikant	10	57. De oude geneesheer	10
21. De waarheid van het Evang. 10		58. De roepstem des Heeren ..	15
22. Kracht des geloofs	10	59. Anna Walsh	07½
23. Herman de houthakker....	12½	60. Eerste zend. te St. Thomas	15
24. Laatste uren v. John Cowper	10	61. Thirza.....	20
25. Het einde van den tijd....	10	62. Vroege godsvrucht	07½
26. Wat God bewaart, is wel bewaard.	15	63. De Russische kleermaker.	07½
27. Wie zijt gij? Wat hebt gij te doen?.....	10	64. Kermerk. v. een kind Gods	07½
28. De weërhaan van het kasteel	12½	65. Overtuiging verwaarloosd.	12½
29. Eben-Haëzer in Latakko... 10		66. Woord aan jonge moeders.	07½
30. Indiaansche bekeerlingen ..	10	67. De onbekende zendeling..	04
31. De Christen-feesten.....	05	68. Mevrouw Rumpff.....	10
32. Verhaal van 2 predikers... 07½		69. Opmerkelijke leiding Gods	07
33. De tijd en de eeuwigheid . 10		70. Een nieuw traktaatje....	10
34. Kort en heilzaam berigt ... 10		71. De vrome landman.....	07½
35. Johan Coenraad Ter Linden	07½	72. Ged. over de eeuwigheid..	07½
36. Een beroep op het hart	12½	73. Maria	10
37. De landman in den Elzas... 10		74. William	07½